

GLOBÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Globální výchova je zavedena jako povinný předmět v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Jedná se o netradiční předmět, který by měl ale zohledňovat globální pohled v souvislostech a vztazích na svět ve 21. století. Mezi jeho hlavní cíle patří vybudování komplexního pohledu žáků na svět v celé jeho pestrosti a rozmanitosti; schopnost chápat tuto pestrost a rozmanitost jako prostředek pro sebeobohacování a zdokonalování; schopnost aktivně se podílet na vytváření hodnot a vztahů i schopnost nést důsledky za své činy. Globální výchova výrazně vychází z praktických životních zkušeností a v důsledku toho a také ze své vlastní podstaty svým obsahem zasahuje do většiny vzdělávacích oblastí (nejvíce asi do oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost a Informační a komunikační technologie). Žáci se v hodinách GV budou intenzivně zabývat i mediální výchovou, která je průřezovým tématem RVP ZV. V těchto hodinách bude hlavním cílem vybavit žáky mediální gramotností. Globální výchova se dotýká i všech dalších průřezových témat.

Učivo je realizováno převážně aktivními metodami výuky, které samy o sobě slouží jako prostředek pro vytváření příslušných kompetencí a výstupů – např. simulačními hrami, hraním rolí, skupinovými projekty, obhajobou vlastních hypotéz, formulováním vlastních názorů, častou diskuzí apod. Žáci mají k dispozici aktuální studijní materiály, pracovní listy a další relevantní zdroje informačních materiálů –

výukové filmy, aktuální data, odkazy na internetové stránky apod.

Výuka probíhá ve třídě, v počítačové pracovně, na školní zahradě, žáci vyjíždí na exkurze. K daným tématům jsou do školy zváni odborníci. Škola spolupracuje s CEV Zvoneček a dalšími organizacemi, které se danými tématy zabývají (např. JSNS, ČTK, zapojení se do Týdnů mediálního vzdělávání apod.).

GV9

	VÝSTUPY	UČIVO	PT + MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	Uvedou příklady projevů globalizace a jsou schopni porovnat jejich klady a zápory pro současný svět i pro budoucnost, argumentují o příčinách, které vedou ke zmenšování současného světa.	globalizace v různých sférách lidských aktivit, klady a zápory	PT: EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí PT: VMEGS – Jsme Evropané Vko6, 9 – mezinárodní vztahy a organizace, globální svět
	Rozeznávají zásady konzumního a trvale udržitelného stylu života a umí posoudit jejich výhody a nevýhody z krátkodobého i dlouhodobého hlediska.	konzumní styl života, udržitelný styl života	PT: EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí PT: VMEGS – Jsme Evropané VKO- konzumní a ekologický způsob života
	Vysvětlí slogan: „Mysli globálně, jednej lokálně a uvedou osobní a lokální možnosti jak ovlivňovat planetu a její životní prostředí.	Summit v Rio de Janeiru, místní agenda. Mysli globálně, jednej lokálně.	PT: EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a

		problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Uvedou příklady globálních problémů; popíšou jejich hlavní příčiny a důsledky, vyjádří na ně svůj osobní názor; objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvedou příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu.	globální problémy – environmentální – globální změny klimatu, ztráta biodiverzity, desertifikace, ..., sociální – konflikty a války, chudoba, nemoci, ...	PT: EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí PT: VMEGS – Jsme Evropané VKO7, 9- problémy Modré planety
Vysvětlí pojmy ekologická stopa, vypočítají svoji vlastní ekostopu a na základě znalosti její znalosti zaujmou konkrétní opatření pro svůj vlastní životní styl	Ekostopa	PT: EV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí PT: VMEGS – Jsme Evropané VKO7, 9- problémy Modré planety
Sdělí, která média a jakým způsobem provázejí jeho den, na příkladu (členů rodiny aj.) demonstruje rozdíly ve způsobech konzumace médií a v přístupech k mediálnímu sdělení – na konkrétních příkladech vysvětlí rozdíl. Rozpozná a pojmenuje oblasti vlivu médií na člověka (vnímá média jako faktor ovlivňující názory, pocity, životní styl, hodnoty, morální přesvědčení), zhodnotí přednosti a rizika získávání informací z internetových zdrojů (např. z Wikipedie) a umí takto získané informace ověřovat. Kriticky vyhodnocuje zveřejněné výsledky mediálních průzkumů a anket.	Média Co všechno patří do médií. Já a média, média v mé rodině a u mých kamarádů. Jak správně konzumovat média Vliv médií na člověka Průzkumy, výzkumy a ankety v médiích.	D- historie písma, technický pokrok M – práce s grafy a tabulkami Ict - internetové zdroje Vko – rodina, volby a volební kampaně, svoboda slova, demokracie vs. diktatura Vkz - životní styl PT: VDO, OSV (hodnoty, postoje), VMEGS (objevujeme Evropu a svět)

<p>Kriticky zhodnotí, jak sociální sítě (dále jen SS) fungují, co ovlivňují. Trénuje vytváření příspěvků na sociální sítě, tím pádem zkracování, ale ne obsahové vyprázdňení sdělení. Diskutuje, co všechno vytváří její/jeho digitální stopu Zamýšlí se nad druhy influencerů a nad důvody jejich působení na SS. Rozpozná komerční obsah (placenou spolupráci) na SS. Diskutuje, co ovlivňuje úspěšnost profilů na sociálních sítích.</p>	<p>Lidé, komunikace</p> <p>Já a sociální sítě</p> <p>Druhy sociálních sítí, funkce, výhody, problémy (nebezpečí) Slovník sociálních sítí, zkrácená zpráva se zachováním obsahu</p> <p>Influenceri</p>	<p>Aj- zkratky v komunikaci na sociálních sítích Vko- komunikace V kz- bezpečí na internetu, závislost Čj- čtenářská gramotnost Ict- sociální sítě, influencerství</p> <p>PT: VDO, OSV (KOMUNIKACE, hodnoty, postoje), VMEGS (objevujeme Evropu a svět), MeV, MKV (multikulturalita)</p>
<p>Rozeznává v mediálním sdělení stereotypy a na příkladech uvede jejich zjednodušující a paušalizující vztah ke skutečnosti. Porovnává mediální produkty a identifikuje pravidelnosti v jejich stavbě (např. ve zpravodajské relaci či na internetovém portálu), zhodnotí, jakým způsobem se do podoby mediálních sdělení promítají představy o cílovém (plánovaném) příjemci. Na konkrétních ukázkách analyzuje produkci pro svou věkovou skupinu (časopisy pro mládež, reklamy pro mládež, televizní pořady a webové stránky pro mládež). Rozezná rozdíly mezi „seriózním“ a „bulvárním“ zpravodajstvím a výrazové prostředky, které jsou pro ně příznačné. Rozlišuje jednotlivá mediální sdělení podle toho, jestli mají charakter „faktu“, nebo „fikce“. Umí vysvětlit rozdíl mezi fake news, desinformací a hoaxem. Rozeznává úmyslně zvolené výrazové prostředky a roli jejich citového zabarvení pro „navádění“ uživatele k určitému výkladu obsahu sdělení, rozlišuje rozdíly v expresivním a citovém zabarvení ve významově blízkých slovech užívaných ve zpravodajství (např. „přiznal“ či „připustil“ místo „řekl“). Na příkladech vysvětlí, jak volba záběru (např. u fotografie) směřuje diváka ke konkrétnímu výkladu sdělení. Orientuje se ve vlivu médií na jednotlivé věkové skupiny (zvláště vliv na dětské uživatele) a zhodnotí význam regulace mediální komunikace, Rozpozná mechanismy, jimiž je ke konzumaci médií manipulován nebo jimiž sám ostatní manipuluje (kupříkladu hrozbou sociálního vyloučení).</p>	<p>Novinář, práce v redakci, profesní etika Od události k titulku Zpravodajské hodnoty</p> <p>Fakta, osobní sdělení, názory Veřejnoprávnost a regulace Bulvár Svět fake news, hoaxů, desinformací, propagandy a manipulací</p> <p>Reklama</p> <p>Fact- checking Diskuse, argumentační fauly, netiketa</p>	<p>Vko - masová média, reklama, vliv médií na názory a hodnoty lidí, volby a volební kampaně, svoboda slova V kz - bezpečí na internetu Ict - průběžně Čj – průběžně PT: VDO, OSV (hodnoty, postoje), VMEGS (objevujeme Evropu a svět), MeV, MKV (multikulturalita)</p>

	<p>Vnímá vztah médií a svobody projevu a význam tisku pro demokratické společnosti, chápe i rizikové stránky tohoto vztahu.</p>		
--	---	--	--

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření pro žáky s LMP od třetího stupně podpory

- rozeznávají zásady konzumního a trvale udržitelného stylu života
- uvedou příklady projevů globalizace a uvedou některé jejich klady a zápory
- uvedou příklady globálních problémů; popíší jejich hlavní příčiny a důsledky
- vysvětlí pojmy ekologická stopa
- vysvětlí slogan: „Mysli globálně, jednej lokálně“
- sdělí, která média a jakým způsobem provázejí jeho den
- umí efektivně a bezpečně využívat média
- umí chránit sebe a své rodiny před škodlivým nebo urážlivým obsahem médií
- trénuje vytváření příspěvků na sociální síť
- rozpozná komerční obsah (placenou spolupráci) na sociálních sítích
- rozlišují jednotlivá mediální sdělení podle toho, jestli mají charakter „faktu“, nebo „fikce“
- rozezná rozdíly mezi „seriózním“ a „bulvárním“ zpravodajstvím
- rozpozná mechanismy, jimiž je ke konzumaci médií manipulován

➤ ***Doporučené očekávané výstupy PT, k jejichž naplnění GV9 přispívá:***

OSV

- žák analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty, jejich projevy v chování lidí
- žák se umí bránit proti agresi a manipulaci v komunikaci

VDO

- žák reviduje své názory na veřejné problémy a způsoby jejich řešení na základě nových podnětů a poznatků

- žák navrhne žakovskou iniciativu vytvořenou s cílem prosadit konkrétní zájem ve prospěch potřebných
- žák na konkrétních příkladech kriticky posoudí možnosti participace občanů na životě společnosti
- žák řeší demokratickými způsoby konflikty a problémy v osobním životě, ve společnosti, v příspěvcích na sociálních sítích
- žák na konkrétních případech příspěvků v médiích rozpozná porušování základních principů a hodnot demokratického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost)

VMEGS

- žák hodnotí vliv dění v Evropě a ve světě na svou osobu, na místo, kde žije, a na dění v ČR
- žák na konkrétním příkladu vysvětlí, jakým způsobem ovlivňuje globalizace život lidské společnosti
- žák vysvětlí příčiny nerovnosti ve světě a její další dopady na rozvoj v oblasti sociální, ekonomické, politické, environmentální i kulturní
- žák vyhledá ve svém okolí problém, který má globální přesah, analyzuje jeho příčiny a odvodí důsledky, navrhne jeho řešení, zváží výhody a nevýhody řešení
- žák analyzuje možnosti řešení globálních problémů prostřednictvím institucí, organizací, významných dohod, rozhodnutí a dokumentů
- žák rozpozná vliv přírodních, ekonomických a sociálních podmínek na životní styl lidí v různých částech Evropy a světa
- žák aktivně se účastní školních a jiných akcí, které mají za cíl přispět k řešení místních i globálních problémů; příkladem akcí mohou být školní projekty, veřejné kampaně, festivaly, výstavy, besedy s lidmi, kteří působí/působili v zahraničí aj.

EV

- žák vybraný environmentální problém analyzuje z hlediska historických a společenských souvislostí (např. zacházení s odpady od minulosti po současnost)
- žák popíše příčiny a možné důsledky vybraného problému z hlediska environmentálního, ekonomického a sociálního
- žák vysvětlí, kdy se z environmentálního problému stává environmentální konflikt (např. solení silnic v chráněné oblasti z hlediska různých zájmových skupin: ochránci přírody vs. správa silnic)
- žák vysvětlí, že problém/konflikt má více řešení a uvede příklady řešení na různých úrovních – jednotlivec, rodina, školní třída, příp. politika; vysvětlí, jak problém souvisí s jeho regionem
- žák formuluje a odůvodní vlastní stanovisko na řešení daného problému/konfliktu
- žák posoudí (např. pomocí konceptu ekologické stopy) vliv vlastního chování (chování třídy či školy) na životní prostředí; analyzuje výsledky a navrhuje možnosti, jak vliv na životní prostředí snížit
- žák uvádí na konkrétních příkladech do souvislosti své spotřební chování (co a jak nakupuje) a jeho vliv na životní prostředí
- žák vyhledá informace o aktivitách občanských iniciativ a porovná/vyhodnotí jejich přínos pro zlepšení stavu životního prostředí v místě
- žák na základě posouzení výchozího stavu navrhuje možné akce pro zlepšení životního prostředí v okolí školy nebo bydliště
- žák plánuje samostatně, ve skupině nebo v celé třídě cíle akce/činnosti, které mají pozitivní vliv na životní prostředí; po uskutečnění akce vyhodnotí, zda se podařilo dosáhnout stanoveného cíle a navrhuje zlepšení do budoucna

MV

- **GV přispívá ke všem očekávaným výstupům uvedených v ŠVP v průřezovém tématu Mediální výchova**

Průřezová témata jsou podrobně rozepsána v části 5- PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.